

УДК: 351.759

[https://doi.org/10.32689/2617-2224-2020-2\(22\)-185-196](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2020-2(22)-185-196)

Порайко Устим Миколайович,
аспірант, кафедра регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом, Національна академія державного управління при Президентові України, 03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 20, тел.: +38 066 60-70-800, e-mail: u.porayko@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6880-2718>

Порайко Устим Николаевич,
аспірант, кафедра регіонального управління, місцевого самоуправління та управління городом, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины, 03057, г. Киев, ул. Антона Цедика, 20, тел.: +38 066 60-70-800, e-mail: u.porayko@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6880-2718>

Porayko Ustym Nikolaevich,

Ph.D. student, Department of Regional Management, Local Self-Government and City Administration, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, 03057, Kyiv, Str. Antona Tsedika, 20, tel.: +38 066 60-70-800, e-mail: u.porayko@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6880-2718>

СПІВПРАЦЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З ДЕРЖАВАМИ-КАНДИДАТИМИ НА ЧЛЕНСТВО В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Анотація. Досліджуються питання формування механізмів та інструментів державної політики в сфері співпраці країн, де формуються розвинені ринкові відносини з міжнародними фінансовими інституціями, розробки та реалізації програм зовнішніх запозичень і фінансової допомоги на етапах приєднання до ЄС.

Розкрито шляхи та методи державного управління формування сфери розробки та реалізації програм зовнішніх запозичень і фінансової допомоги Україні в умовах глобалізації.

Доведено, що державне управління та його складова державне регулювання в сфері формування зовнішніх запозичень і фінансової допомоги

Україні — одна з найважливіших проблем публічного управління та адміністрування в національній господарській системі.

На основі систематизування зовнішніх факторів формування та реалізації публічної політики в сфері запозичень визначено, що глобалізація є складним процесом, який має різні аспекти впливу як на державу, так і на різні економіко-управлінські процеси в системі господарювання. Дане явище звичайно має багато й позитивних аспектів, зокрема, є фактором успішного господарського розвитку, також підвищує рівень інтелектуальної та політичної свободи людини, створює підґрунтя для технологічних інновацій, розширює масштаби інформованості суспільства та дає нові можливості для розвитку в міжнародному середовищі. Проте в таких умовах розвитку виникає новий світовий порядок, який передбачає формування нових режимів, норм і постійних міжнародних зобов'язань, домінування світових інтересів над національними. Таким чином, відбувається зменшення ролі державного суверенітету, більше того — його існування стоїть під загрозою.

Визначено, що необхідність дослідження формування механізмів та інструментів державної політики в сфері співпраці країн, де формуються розвинені ринкові відносини з міжнародними фінансовими інституціями викликана комплексною важливістю як одного з провідних напрямів сталого розвитку національної економіки та ефективного шляху державотворення в Україні. Загалом недостатня науково-теоретична розробка управлінських аспектів формування державної політики, механізмів, інструментів (методів) у сфері та реалізації формування державних кроків у сфері співпраці країн, де формуються розвинені ринкові відносини з міжнародними фінансовими інституціями обумовили вибір теми статті та сформували напрями подальших досліджень цієї проблематики за умов глобалізації.

Проаналізовано та визначено, що конкретними дослідженнями системи управління в сфері формування та реалізації зовнішніх запозичень і фінансової допомоги Україні наука державне управління майже не займалась. Деякі науково-теоретичні розробки цієї проблеми можливо знайти в дослідженнях фахівців, які прийшли до державного управління з економіки..

Ключові слова: публічне управління та адміністрування, державне управління та регулювання, зовнішній борг і запозичення, фінансова допомога, глобалізація.

СОТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУНАРОДНЫХ ФИНАНСОВЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ С ГОСУДАРСТВАМИ-КАНДИДАТАМИ НА ЧЛЕНСТВО В ЕВРОПЕЙСКОМ СОЮЗЕ

Аннотация. Исследуются вопросы формирования механизмов и инструментов государственной политики в сфере сотрудничества стран, где формируются развитые рыночные отношения с международными финансовыми институтами, вопросы разработки и реализации программ внешних заимствований и финансовой помощи на этапах присоединения к ЕС.

Раскрыты пути и методы государственного управления формированием сферы разработки и реализации программ внешних заимствований и финансовой помощи Украине в условиях глобализации.

Доказано, что государственное управление и его составляющая государственное регулирование в сфере формирования внешних заимствований и финансовой помощи Украине — одна из важнейших проблем общественного управления и администрирования в национальной хозяйственной системе.

На основе систематизации внешних факторов формирования и реализации публичной политики в сфере заимствований определено, что глобализация является сложным процессом, который имеет различные аспекты влияния как на государство, так и на различные экономико-управленческие процессы в системе хозяйствования. Данное явление обычно имеет много и положительных аспектов, в частности, есть фактором успешного хозяйственного развития, повышает уровень интеллектуальной и политической свободы человека, создает основу для технологических инноваций, расширяет масштабы информированности общества и дает новые возможности для развития в международной среде. Однако в таких условиях развития возникает новый мировой порядок, который предусматривает формирование новых режимов, норм и постоянных международных обязательств, доминирование мировых интересов над национальными. Таким образом, происходит уменьшение роли государственного суверенитета, более того — под угрозой стоит его существование.

Определено, что необходимость исследования формирования механизмов и инструментов государственной политики в сфере сотрудничества стран, где формируются развитые рыночные отношения с международными финансовыми институтами, вызвана комплексной важностью как одного из ведущих направлений устойчивого развития национальной экономики и эффективного пути государства в Украине. В целом недостаточная научно-теоретическая разработка управленческих аспектов формирования государственной политики, механизмов, инструментов (методов) в сфере и реализации формирования государственных шагов в сфере сотрудничества стран, где формируются развитые рыночные отношения с международными финансовыми институтами, обусловили выбор темы статьи и сформировали направления дальнейших исследований этой проблематики в условиях глобализации.

Проанализировано и определено, что конкретными исследованиями системы управления в сфере формирования и реализации внешних заимствований и финансовой помощи Украине наука государственного управления почти не занималась. Некоторые научно-теоретические разработки этой проблемы можно найти в исследованиях специалистов, пришедших к государственному управлению по экономике.

Ключевые слова: публичное управление и администрирование, государственное управление и регулирование, внешний долг и заимствования, финансовая помощь, глобализация.

COOPERATION OF INTERNATIONAL FINANCIAL ORGANIZATIONS WITH CANDIDATES FOR THE EUROPEAN UNION MEMBERSHIP

Abstract. This paper investigates the developing of mechanisms and instruments of public policy in the field of cooperation between countries where developed market relations with international financial institutions are emerging, the development and implementation of external borrowing programs and financial assistance at the stages for accession to the EU.

The article shows the ways and methods for public administration of the formation of the development and implementation of programs of external borrowing and financial assistance to Ukraine in context of globalization.

It has been proved that public administration and its component which is state regulation towards external borrowing and financial assistance to Ukraine are one of the most important aspects for public administration and management of the national economic system.

Owing to systematization of external factors of formation and implementation of public policy towards borrowing, it is determined that globalization is a complex process that may have impact on both the state and a number of economic and administrative processes in the economic system. In general, this phenomenon has a lot of positive aspects, in particular, it is a factor of successful economic development. It also increases the level of intellectual and political freedom of the person. Plus, it creates the basis for technological innovations, widens the scale of public awareness and gives new opportunities for development in the international environment. However, in such conditions a new world order emerges which envisages the formation of new regimes, norms and permanent international obligations, domination of world interests over national. Thus, the role of state sovereignty diminishes, moreover, its existence is threatened.

It has been determined that the importance of studying of the formation of mechanisms and instruments for public administration towards cooperation of countries where market relations with international financial institutions are developing is owing to the fact that it is one of the key elements of sustainable development of the national economy and an efficient approach for state formation in Ukraine. In general, insufficient scientific and theoretical development of managerial aspects of state policy making, mechanisms, tools (methods) in the sphere and implementation of external borrowing programs and financial assistance to Ukraine have led to the selection of the topic of the article and formed the directions for further research of this issue under conditions of globalization.

It has been discovered that the science of public administration has a lack of scientific knowledge and studies of the management system in the field of formation and realization of external borrowings and financial assistance to Ukraine. A few scientific and theoretical developments of this issue could be found in the researches of specialists who changed their area of study from economics into the science of state administration.

Keywords: public administration, public regulation, external debt and borrowings, financial assistance, globalization.

Постановка проблеми. Починаючи з кінця ХХ ст. і до сьогодення дня в умовах прискореної глобалізації світового господарства та прискорених інтеграційних процесів досить гострим і важливим питанням є проблема помітного зростання впливу загроз як на економічну, так боргову (фінансову) систему України.

Світові фінансові ринки — це утворення, які мають складну структуру, прогресивний характер розвитку, та характерною рисою яких є швидкі міжнародні економічні трансакції. До основних елементів інституційної структури можна віднести:

- транснаціональні банки, міжнародні страхові та перестраховальні компанії, а також хедж-фонди;
- світові фінансові центри;
- світові клуби кредиторів, такі як Паризький та Лондонський;
- регіональні валютні союзи;
- офшорні фінансові центри;
- міжнародні фінансові організації.

До основних реальних джерел залучення Україною іноземних коштів належать: отримання стипендій, грантів та субсидій Україною через науково-технічну допомогу від МФО; розміщення цінних паперів як внутрішньому ринку при купівлі їх нерезидентами, так і на зовнішніх ринках у вигляді облігацій державних позик; кредити угруповань (типу ЄС) та іноземних держав; позички МФО — МВФ, Світового банку, МБРР, ЄБРР; кредити держав —

постачальниць енергоносіїв. Слід зазначити, що найбільшу частку кредитних ресурсів Україна отримує в результаті співробітництва з МФО.

Кошти МФО являються досить важливим джерелом ресурсного забезпечення в сучасній системі міжнародних відносин, а ефективне їх використання дозволяє здійснювати реалізацію пріоритетних проектів соціально-економічного характеру та являються важливим інструментом для подальшої міжнародної інтеграції й системних ринкових перетворень. У зв'язку зі зростанням зовнішнього боргу, а також нестабільністю економічного розвитку, співробітництво країни з МФО має досить неоднозначні оцінки.

Загальновідомо, що міжнародні запозичення мають неоднозначний характер впливу на економічний розвиток країни, так до негативного слід віднести поступову втрату фінансової незалежності країни, в результаті нарощення розміру зовнішнього державного боргу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню питань співпраці із міжнародними фінансовими організаціями та проблем зовнішнього державного боргу присвячено наукові праці відомих зарубіжних вчених, серед яких: Ф. Емереніні, У. Істерлі, У. Клін, П. Кругман, А. Сиддік, Е. Солдатова, А. Ріфакат, А. Уорнер та ін. У вітчизняній літературі ці питання досліджували: І. І. Д'яконова, М. І. Макаренко, Ф. О. Журавка,

П. В. Круш, В. О. Клименко, В. С. Куйбіда, Т. А. Говорушко, В. І. Оспіщева, М. І. Плотницький, С. І. Юрій, В. М. Федосов, І. І. Плещь, Ю. М. Матвева, С. В. Мочерний та ін.

Водночас проблеми, пов'язані з формуванням оптимального визначення даної категорії, досі залишаються невирішеними в економіко-управлінському науковому просторі.

Отже, у результаті систематизації науково-методичних і управлінських підходів щодо розуміння співпраці та управління в сфері зовнішнього державного боргу, було надано власне визначення даного терміну. Таким чином, зовнішній державний борг — це сукупність фінансових зобов'язань за позиками перед іноземними банками, державами, громадянами та МФО щодо повернення позичених коштів і відсотків за ними у валюті, іншій ніж гривня та у встановлені терміни. Наявність даної позики несе в собі загрозу втрати частини національного продукту та падіння авторитету держави.

Мета статті. В сучасних умовах зміни підходів та методів управління метою статті є уточнення тлумачення понять “управління зовнішніми запозиченнями”, “державне управління у сфері фінансової допомоги”, “механізми управління” та “державне управління у сфері зовнішніх та внутрішніх запозичень” як економічних та управлінських категорій, визначення яких пов'язане із використанням сучасних методів державного управління в країні.

Виклад основного матеріалу. Будь-яка країна для своєчасного фінансування бюджетних витрат

і подальшого розвитку ринкових відносин активно використовує всі можливі варіанти отримання додаткових фінансових ресурсів, що в кінці поступово призводить до накопичення заборгованості як внутрішньої, так і зовнішньої.

Взаємозв'язок і взаємозалежність зовнішнього та внутрішнього державного боргу характеризуються сукупністю позик, здійснених державою. Варто додати, досвід країн з розвиненими ринковими відносинами доводить, що останніми роками поділ державного боргу на внутрішній і зовнішній майже не має особливого значення. Це все зумовлено зближенням базових умов на ринках внутрішнього боргу, стійкою конвертованістю національної валюти, а також тенденціями світових фінансових ринків. Все це є передумовою формування загального підходу до управління боргом, як зовнішнім, так і внутрішнім [1].

Окремі країни дотримуються різних підходів до регулювання співвідношення між даними боргами. Уряд, що відмовився від зовнішніх запозичень, стає найбільшим позичальником на внутрішньому фінансовому ринку. Вважається, що при цьому підвищується ліквідність державних облігацій і знижуються витрати з обслуговування боргу.

Зауважимо, що значення взаємозв'язку зовнішнього та внутрішнього державного боргу для економіки країни полягає в тому, що приплив капіталу завдяки збільшенню зовнішнього боргу сприяє ефекту витіснення приватних інвестицій.

Останнім часом трансформаційні процеси (ринкові перетворення) в

Україні супроводжуються постійними економічними загрозами, з чим і пов'язано питання ресурсного забезпечення розвитку, саме тому залучення зовнішніх кредитів є досить поширеною практикою не лише в Україні. Саме тому необхідно зупинитися на більш детальному аналізі зовнішніх запозичень.

Згідно з офіційного визначення, міжнародні фінансові організації – суб'єкти міжнародного публічного права (створюються певною кількістю держав), основне завдання яких полягає в забезпеченні фінансовими ресурсами країн, що являються членами МФО на умовах, що визначені установчими документами.

При отриманні й використанні кредитних ресурсів МФО перед Україною постає завдання, враховуючи інтереси кредиторів, максимально можливого забезпечення національних інтересів як позичальника, а також відстоювання державотворчих інтересів через формування ефективних стратегій і тактик урядових кіл та бізнесових одиниць держави. В процесі залучення зовнішніх ресурсів Україна має враховувати всі аспекти, тобто як загальногосподарську ефективність і комерційні питання отримання доходу.

Принципи та мета співробітництва України з МФО виходять з головних принципів і мети діяльності даних організацій, що зафіксовані в їхніх статутах. Засадами, на яких базується співпраця України (як кандидата до вступу в ЄС) з МФО, є наступні [2]:

- забезпечення сталого економічного розвитку, структурних зрушень, побудова ефективного внутрішнього

ринку шляхом залучення фінансових ресурсів (не на фінансування поточних витрат);

- створення умов для залучення прямих іноземних інвестицій у країну;

- сприяння інтеграції України до ЄС, стабілізації всіх економічних процесів;

- підтримка показників зовнішньої заборгованості країни в загальновизнаних міжнародними критеріями платоспроможності обґрунтованих межах;

- надання кредитних ресурсів МФО на умовах, що така співпраця не суперечить пріоритетам соціально-економічного розвитку країни.

Відмітимо, що МФО, з якими працює Україна можна поділити на чотири групи. По-перше, це організації, діяльність яких докорінно впливає на розвиток системи світової економіки в цілому, та на всі її соціально-економічні підсистеми, наприклад, це такі міжнародні валютно-фінансові організації, як МВФ та група Світового банку, загально-функціональні організації – Міжнародна організація праці, програма розвитку ООН, Всесвітня організація інтелектуальної власності тощо. По-друге, це міждержавні галузеві організації поза безпосередніми рамками ООН. Серед них найбільш визначною та пріоритетною для України є Світова організація торгівлі та ЄБРР. По-третє, це близько 70 об'єднань європейських підприємств, головним чином у промисловості та енергетиці, у галузі транспорту і зв'язку. Для України спілкування з існуючими об'єднаннями дає можливість здійснювати підприємницькі зв'язки з єв-

ропейським бізнесом та отримувати фінансові кошти, в тому числі й через організаційно-технічне сприяння. І нарешті, це міжнародні кооперативні організації, серед яких головне і центральне місце посідає Міжнародний кооперативний альянс [3].

На сьогоднішній день класифікація МФО обумовлюється їх великою кількістю, саме тому спробуємо здійснити реструктуризацію різних видів міжнародних організацій, а також за допомогою певних критеріїв встановити місце МФО в них.

Дані наведені в таблиці свідчать, що МФО за різними параметрами входять до даної класифікації. Так,

наприклад за колом компетенції МФО відносяться до організацій зі спеціальною компетенцією, проте існують деякі певні риси МФО, які є притаманними як для організацій загальної компетенції, так і для організацій іншої (нефінансової) спрямованості. Серед усіх МФО найбільш широкий спектор повноважень має МВФ.

Важливо, що міжнародна міжурядова організація — це об'єднання певних держав, яке створюється шляхом укладання договору для досягнення конкретних спільних цілей, характерними рисами якого є членство держав, наявність постій-

Класифікація міжнародних організацій з якими працює Україна

Критерій	Види
За характером членства та правовою природою учасників	- міжнародні міжурядові організації; - неурядові міжнародні організації
За предметом основної діяльності	- політичні; - економічні; - економічні; - військово-політичні; - кредитно-фінансові; - з питань охорони здоров'я; - торгівлі та ін.
За компетенцією організації	- загальної; - спеціальної компетенції
За характером повноважень	- міждержавні; - наддержавні (наднаціональні)
За умовами участі	- відкриті; - закриті
За цілями і принципами діяльності	- правомірні; - протиправні
За організаційними принципами	- міжнародні організації, що не входять до системи ООН; - міжнародні організації системи ООН; - регіональні економічні організації.
За колом учасників	- регіональні; - універсальні; - відкриті для участі всіх держав

Примітка. Побудовано автором.

них органів, установчого договору, діяльність здійснюється в інтересах держав-членів та поважаючи їх суверенітет.

Неурядова міжнародна організація — це організація, діяльність якої спрямована на задоволення інтересів та досягнення конкретних цілей членів, яка формується шляхом об'єднання як фізичних, так і юридичних осіб у формі асоціацій, федерацій.

Головна особливість наднаціональних МФО — створення обов'язкових для виконання правил і норм, а також механізмів контролю для держав учасниць організації. Одну із найважливіших ролей серед МФО відіграють “Бреттон-Вудські організації”, які на сьогоднішній день займають найважливішу ланку в міжнародних валютних відносинах. Окрім того, до досить потужних та дієвих організацій також слід віднести Банк міжнародних розрахунків, валютно-кредитні організації, а також регіональні банки Південно-Східної Азії (Азіатський банк розвитку), Північної Америки (Міжамериканський банк розвитку), Європейського Союзу (Європейський фонд валютного співробітництва, ЄІБ, ЄБРР) та ін.

Наведені фінансові організації створюються з метою надання країнам кредитних ресурсів, вони також розробляють основні принципи функціонування міжнародної валютної системи, та мають на меті проведення дієвого міждержавного регулювання валютно-кредитних і фінансових відносин.

МВФ є міжурядовою організацією, призначення якої полягає в наданні фінансової допомоги країнам шляхом коротко- і середньостроко-

вого кредитування в іноземній валюті, а також передбачається регулювання валютно-кредитних відносин між державами членами.

МВФ являється провідною світовою фінансовою установою та має статус в ООН спеціалізованої установи. Дана організація була заснована в 1944 році на міжнародній Бреттон-Вудській конференції в США, проте повноцінно почала діяти лише в 1947 році. Головні цілі діяльності — створення сприятливих умов розвитку співпраці у сфері надання кредитів країнам-членам, а також сприяння міжнародній торгівлі та валютному регулюванню для вирівнювання платіжних балансів даних країн.

Україна приєдналася до МВФ у вересні 1992 року з прийняттям 3 червня 1992 року Закону України “Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій”.

Кожна країна-член МВФ має встановлену власну квоту в спеціальних правах запозичення, а також та визначається сума квоти, тобто внесок держави як члена МВФ. При цьому, слід зазначити, що розмір квоти визначається Радою директорів МВФ і встановлюється в залежності від економічного розвитку країни. Дана квота має певні функції: визначає ліміти доступу до фінансових ресурсів для країни-члена організації, частку в розподілі СПЗ та визначає кількість голосів у МВФ.

Здійснення кредитних операцій відбувається з казначействами, цен-

тральними банками та стабілізаційними фондами, тобто з офіційними органами країни. Частина кредитних ресурсів, яку отримує позичальник вперше має назву резервної частки та приблизно дорівнює 25 % квоти держави. Кредитні кошти, що надаються країні-позичальниці понад резервну частку, дорівнюють величині квоти та поділяються на 4 транші (приблизно 25 % кожна). Також ресурси можуть бути наданими МВФ у вигляді резервного кредиту (стенд-бай), суть якого полягає в наданні іноземної валюти визначеними частками країні відповідно до домовленості та через визначені проміжки часу.

Дані кредити мають спрямування зазвичай на реалізацію програм стабілізації макроекономічних показників і мають на меті виконання позичальником економічних і політичних умов, тобто кредитування здійснюється за принципом обумовленості. Як показує практика, умови є жорсткими та полягають у підвищенні податків, скороченні державних витрат, зміні валютного курсу та ставки позичкового відсотку. Такі програми зазвичай торкаються зовнішньої торгівлі, цінового механізму, бюджетно-податкової політики, міжнародних валютно-розрахункових та кредитних відносин, а також кредитно-грошової політики.

Перед даною установою стоїть важливе завдання, що полягає в розробці системи показників ефективності фінансово-кредитної політики, тобто таких критеріїв, які б структурували економічну політику держави та гарантували повернення валютних ресурсів, а також кожному етапі відносин демонстрували ефек-

тивність такої політики (наприклад, через систему індикаторів, що характеризує стан фінансової системи країни-позичальника).

Функціональна структура МВФ: випуск СПЗ являється однією з найважливіших функцій МВФ та здійснюється для поповнення міжнародних валютних резервів; наглядова функція за валютною політикою країн-членів полягає в спостереженні за валютними курсами країн-позичальників.

Для МВФ надаються відповідні дані в певному визначеному форматі: інформація про структурну політику країни, тобто про навколишнє середовище, зайнятість та приватизацію; інформація щодо стану зовнішнього сектору та бюджетної політики. Такий нагляд дозволяє ідентифікувати можливі дисбаланси, та на основі чого можуть бути створенні певні рекомендації.

В цілому кредитно-фінансова діяльність — це головна функція МВФ, яка полягає у використанні фінансових ресурсів даної організації країнами позичальниками та здійсненні кредитування шляхом надання залучених ресурсів. Ресурси МВФ мають певну визначену структуру та складаються з наступних блоків: запозичених коштів (кредитних ліній від урядів-членів та центральних банків), а також внесків країн-позичальників в статутний капітал даної фінансової організації відповідно до встановленої квоти.

Існує три модифікації, у формі яких надаються ресурси (спеціальне, концесійне та регулярне фінансування). Суть спеціального фінансування полягає в наданні ресурсів

через виникнення надзвичайних обставин (неочікуване підвищення цін на імпорتنі товари чи падіння їх на експортні вироби, соціальні заворушення, стихійне лихо). Також дане фінансування може бути здійснене на врегулювання труднощів перехідного періоду в економіці нових країн, які будуть ринкові умови.

МВФ розробляє власні рекомендації та вимагає від країни позичальника: стабілізації внутрішнього попиту через скорочення державних видатків; підтримки активного сальдо платіжного балансу; формування бездефіцитного Державного бюджету; здійснення структурної перебудови використання позик для фінансування виробничої сфери, погашення основної частини боргу та відсотків за рахунок прибутку, отриманого від виробничої сфери; проведення такої податкової політики, котра могла б забезпечити покриття всіх державних видатків; використання наявних ринкових механізмів для підтримки конкурентоспроможності країни.

Отже, МВФ є важливою ланкою міжнародної фінансової співпраці. Слід відмітити, що досить помітну роль та позитивну тенденцію для розвитку МВФ мала побудова тісних взаємозв'язків зі Світовим банком.

До складу Групи Світового банку входить чотири основні організації: Міжнародна фінансова корпорація, Міжнародний банк реконструкції й розвитку, Багатостороння агенція з гарантій інвестицій, Міжнародна асоціація розвитку. Також організаційно пов'язаний з даною групою Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів[5].

Головна відмінність між Світовим банком і МВФ — останній більше приділяє уваги питанням короткострокової фінансової стабільності в країнах, у той час, коли Світовий банк зосереджується саме на середньо- та довгострокових проектах галузевих і структурних перетворень. Цілі членів Групи Світового банку полягають у підвищенні економічного розвитку, життєвих стандартів та зменшення бідності шляхом сприяння мобілізації ресурсів до країн, що розвиваються.

Надивлячись на розбіжність функцій всіх організацій Світового банку, вони досить тісно пов'язані за єдністю цілей, також майже всі структури підпорядковані єдиному органу — Президенту. Проте функціонально вони мають відмінності. У той же час організації Світового банку за функціями мають певні розбіжності, які ми будемо аналізувати в подальших наукових дослідженнях.

Висновки. В умовах надмірних темпів акумуляції державного боргу (зовнішнього державного боргу, зокрема) формування науково обґрунтованої боргової стратегії та її взаємозв'язок з іншими напрямками економічної політики на сучасному етапі є пріоритетним завданням стратегічного управління державними фінансами та макроекономічної політики держави.

Запровадження ефективного механізму управління зовнішнім боргом, який передбачає злагоджену роботу усіх інституцій у сфері управління державним боргом (зокрема при роботі з МВФ) і функціональні зв'язки між його складовими елементами є визначальним чинником

забезпечення в Україні зростання інвестиційної і кредитної привабливості та фінансової стабілізації, формування суверенного іміджу економічно-спроможної України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воротін В. Є. Макроекономічне регулювання в умовах глобальних трансформацій: монографія. К: Видво УАДУ, 2002. 392 с.
2. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна / наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2018. 202 с.
3. Vorotin V. Ye., Romanenko Ye. A., Shchokin R. G., Pivovarov K. V. (2018). Improving the organizational and legal mechanism of state economic management: the european experience for ukraine // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 3 (26). С. 368–376.
4. Міжнародні стратегії економічного розвитку: підручник / Ю. В. Макогон, Д. Г. Лук'яненко та ін. Київ: Освіта України, 2009. 420 с.
5. Воротін В. Є., Проданик В. М. Від регуляторної політики до державно-приватного партнерства в публічному секторі України // *Наукові записки Ін-ту законодавства Верховної Ради України*, 2019. № 1. С. 95–102.

REFERENCES

1. Vorotin V. (2002). *Макроекономічне регулювання в умовах глобальних трансформацій* [Macroeconomic regulation in the context of global transformations], – UADU, 392 [in Ukrainian].
2. Yurchyshyn V. (2018). *Hlobalni tendentsii i perspektyvy: svitova ekonomika ta Ukraina* [Global trends and prospects: the world economy and Ukraine], – Kyiv: Zapovit, 202 [in Ukrainian].
3. Vorotin V., Romanenko Y., Shchokin R., Pivovarov K. (2018). Improving the organizational and legal mechanism of state economic management: the european experience for ukraine. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 3(26), 368–376 [in Ukrainian].
4. Makohon Y., Lukianenko D. (2009). *Mizhnarodni stratehii ekonomichnoho rozvytku* [International Economic Development Strategies], – Kyiv “Osvita Ukrainy”, 420 [in Ukrainian].
5. Vorotin V., Prodanyk V. (2019). Vidrehuliatoroi polityky do derzhavno-pryvatnoho partnerstva v publicnomu sektori Ukrainy [From Regulatory Policy to Public-Private Partnerships in Ukraine's Public Sector]. *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 1, 95–102 [in Ukrainian].